

طراحی فضاهای مناسب کودکان بر اساس نیازمندیهای کودک

ایمانه گلستانی^{۱*}، مرضیه نهاوندی^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد معماری داخلی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، (Imanehgolestani@gmail.com)

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه زنجان، (nahavandi.architecture@yahoo.com)

چکیده

یکی از مهمترین سرفصلها در زمینه معماری داخلی برای کودکان، توجه به تأثیرات نیازمندیهای کودک در فضاهای مختلف است. امروزه مهدکودک به عنوان اولین فضای اجتماعی که کودک در آن وارد می شود، نقش مهمی در دوران کودکی دارد و نه تنها فضایی جهت نگهداری کودکان می باشد، بلکه فضایی برای جامعه پذیری، رشد، تعلیم و تربیت کودکان است. طراحی فضای داخلی مناسب برای کودک که با توجه به ویژگیهای ذهنی، رفتاری، و شناختی کودک و به کارگیری رنگهای مناسب برای کودک طراحی شده باشد، میتواند مکان مناسبی را برای رشد کودک فراهم کند. رنگ با قدرت تأثیر گذاری بر روحیات و ضمیر ناخودآگاه می تواند نقش مهمی در افزایش هوش، تمرکز، آرامش و اشتیهای کودک داشته باشد. همچنین رنگها در شخصیت انسان ها، بخصوص کودکان تأثیر بسزایی داشته، باعث ایجاد تجربه های هیجانی از قبیل شادی، خنده، غم، اندوه، آرامش، تحریک پذیری، سکون و هیجان می شود. در کودکان این خصیصه شدت می یابد، آنان به سبب روح پاک و بی آرایش و شاد و پر طراوت خویش رنگ های زنده و مرکب که در ترکیبی مناسب با هم قرار گرفته باشند را ترجیح می دهند. کودکان توجه بیشتری به رنگ های اشباع شده اولیه دارند. چنین به نظر می رسد که عکس العمل های اولیه کودکان نسبت به رنگ ها در اثر خصوصیات عاطفی بروز می کند ولی با گذشت زمان، کودک یاد می گیرد که آنها را مشاهده نماید و دقیقاً آنها را درک کند. می توان با استفاده مناسب از رنگها و توجه به شیوه های آموزشی نوین، طراحی فضاهای مناسب کودکان را به صورت قابل قبول به انجام رسانید. در این پژوهش با استفاده از اصول روانشناسی رنگها و تأثیر آن بر کودکان با رویکرد تحقیق کیفی اقدام به بررسی منابع و اطلاعات علمی در این زمینه شد. سپس اطلاعات طبقه بندی و با نظر کارشناسان بخشهای مرتبط و مناسب به صورت الزامات خاص طراحی تدوین گردید. در مرحله اجرای کار نیز پروژه ای به صورت باززنده سازی یک ساختمان به منظور بهبود شرایط و کیفیت فضای مهدکودک انتخاب شده و این الزامات به صورت عینی در آن پیاده سازی گردید. می توان با استفاده از نتایج تحقیق در مورد کاربرد رنگهای مختلف، اقدام به بهبود شرایط موجود مهدکودکها بعنوان مراکزی موثر بر رشد و یادگیری کودکان نمود.

واژه های کلیدی: نیازمندیهای کودک، رنگ، مهدکودک، طراحی داخلی، معماری

۱- این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول با عنوان طراحی داخلی مهدکودک هفت رنگ با رویکرد روانشناسی رنگ است که در پردیس هنرهای زیبا به انجام رسیده است.